

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3649/2565

พนักงานอัยการจังหวัดสอด โจทก์ นาย พ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 23, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.วิ.อ. มาตรา 225, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 จัตวา

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม ป.อ. มาตรา 23 ศาลจะพิพากษาลงโทษกักขังแทนโทษจำคุกได้ก็ต่อเมื่อคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน เมื่อคดีนี้ศาลลงโทษจำคุกจำเลยเกินกว่าสามเดือน จึงไม่อาจเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทนได้ ศาลจะพิพากษาจำเลยคืนเงินนำจับแก่ผู้นำจับได้ก็ต่อเมื่อมีการลงโทษปรับจำเลยด้วย เพราะจำนวนเงินค่าปรับจะต้องนำมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณว่าจะต้องจ่ายเงินคืนเงินนำจับแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อคดีนี้ศาลพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีการลงโทษปรับด้วย จะให้จำเลยจ่ายเงินคืนเงินนำจับตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 จัตวา ไม่ได้ และการที่จำเลยนำเงินมาวางศาลเพื่อชดใช้ค่าเสียหายให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นนั้น เป็นการวางเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษา ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยว่าไม่มีกรณีต้องพิพากษาตามคำขอให้ชดใช้ค่าเสียหายของโจทก์แล้วพิพากษายกคำขอในส่วนนี้เป็นการไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, 5, 6, 7, 11, 47, 48, 73, 74, 74 ทวิ, 74 จัตวา พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 2, 3, 4, 9, 19 (2), 40, 42, 54, 55, 56, 58 พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2545 มาตรา 3, 4, 13, 17 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 83, 91 รัชของกลาง จำเลยคืนเงินนำจับแก่ผู้นำจับตามกฎหมาย และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหาย 9,352 บาท ให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำเลยให้การรับสารภาพในคดีส่วนอาญาและรับว่าการกระทำความผิดของจำเลยก่อให้เกิดความเสียหายตามฟ้องในคดีส่วนแพ่ง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2545 มาตรา 17 (ที่ถูก มาตรา 4 วรรคหนึ่ง, 17 วรรคหนึ่ง) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 48 วรรคหนึ่ง, มาตรา 73 วรรคสอง (1) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 19 (2), 40, 42 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานร่วมกันมีเลื่อยโซ่ยนต์จำคุก 1 ปี ฐานร่วมกันทำไม้ หรือทำอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ซึ่งเป็นการนับโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 2 ปี ฐานร่วมกันแปรรูปไม้ยาง จำคุก 2 ปี และฐานร่วมกันมีไม้ยางแปรรูปไว้ในครอบครอง จำคุก 2 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 3 ปี 6 เดือน และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหาย 9,352 บาท ให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จ่ายเงินสินบนนำจับกิ่งหนึ่งของค่าปรับ ริมของกลาง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษ จำเลยฐานร่วมกันทำไม้โดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก 1 ปี ฐานร่วมกันแปรรูปไม้ยาง จำคุก 1 ปี ฐานร่วมกันมีไม้ยางแปรรูปไว้ในครอบครอง จำคุก 1 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ ลดโทษให้กระทงละ กิ่งหนึ่ง คงจำคุกกระทงละ 6 เดือน เมื่อลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปและรวมกับโทษในความผิดฐานอื่นของจำเลยตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นจำคุก 24 เดือน ยกคำขอของโจทก์ที่ ขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ค่าฤชาธรรมเนียมใน คดีส่วนแบ่งในศาลชั้นต้นให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 อนุญาตให้ฎีกาในปัญหา ข้อเท็จจริง ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ที่จำเลยฎีกาในทำนองว่าไม่มีเจตนา กระทำความผิด เนื่องจากรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพราะจำเลยเป็นชนเผ่ากะเหรี่ยงไม่ได้เรียนหนังสือ จึง ไม่ทราบว่าการตัดไม้หวงห้ามที่ถูกพายุพัดโค่นเพื่อนำไม้ไปต่อเติมบ้านจะเป็นความผิดนั้น เห็นว่า คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ จึงต้องฟังข้อเท็จจริงตามคำรับสารภาพของจำเลย ว่า จำเลยมีเจตนา กระทำความผิดตามฟ้อง จำเลยจะโต้เถียงว่ามีได้กระทำความผิดหาได้ไม่ เพราะขัดกับคำให้การ รับสารภาพของจำเลย ฎีกาของจำเลยในส่วนนี้เป็นฎีกาในข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากล่าวมาแล้วโดยชอบ ในศาลล่างทั้งสอง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง และมาตรา 252 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ศาลฎีกา ไม่รับวินิจฉัย คงมีปัญหาที่วินิจฉัยตามฎีกาของจำเลย ว่า มีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำคุกให้แก่ จำเลยหรือไม่ เห็นว่า พฤติการณ์ในการกระทำความผิดของจำเลยส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง ตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ได้วินิจฉัยไว้โดยละเอียดแล้ว แม้จำเลยจะมีภาระครอบครัวที่ต้องดูแลและมารดาซึ่งอยู่ในวัยชรา ภริยาที่ป่วย และบุตรผู้เยาว์ ซึ่งเป็นนักเรียน แต่ก็ไม่ใช่เหตุเพียงพอที่จะรอกการลงโทษให้ ที่ศาลล่างทั้งสองไม่รอกการลงโทษ จำคุกให้แก่จำเลยนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ส่วนที่จำเลยฎีกาขอให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทน นั้น เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 23 ศาลจะพิพากษาลงโทษกักขังแทนโทษจำคุกได้ ก็ต่อเมื่อคดีนั้นศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน เมื่อคดีนี้ศาลลงโทษจำคุกจำเลยเกินกว่าสาม เดือน จึงไม่อาจเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทนได้ ฎีกาของจำเลยทุกข้อฟังไม่ขึ้น อนึ่ง ที่ศาลล่าง ทั้งสองพิพากษาให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 จัตวา นั้น เป็นการไม่ถูกต้อง ศาลจะพิพากษาให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับได้ ก็ต่อเมื่อมี การลงโทษปรับจำเลยด้วย เพราะจำนวนเงินค่าปรับจะต้องนำมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณว่าจะ ต้องจ่ายเงินสินบนนำจับเป็นจำนวนเท่าใด ฉะนั้น เมื่อคดีนี้ศาลพิพากษาจำคุกจำเลยโดยไม่มีการ ลงโทษปรับด้วยจะให้จำเลยจ่ายเงินสินบนนำจับตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 จัตวา ไม่ได้และการที่จำเลยนำเงินมาวางศาลเพื่อชดใช้ค่าเสียหายให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นนั้น เป็นการวางเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษา ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยว่าไม่มีกรณีต้องพิพากษาตามคำขอให้ชดใช้ค่าเสียหายของ โจทก์ แล้วพิพากษายกคำขอในส่วนนี้จึงเป็นการไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับ ความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และการที่

ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ไม่ได้สั่งในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมคดีส่วนแพ่งในชั้นอุทธรณ์เป็นการไม่ชอบ
เช่นกัน ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำขอที่ให้จ่ายเงินสินบน
นำจับแก่ผู้นำจับ กับให้ยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ในส่วนที่ให้ยกคำขอให้จำเลยชดใช้
ค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษา
ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่งในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

รังสรรค์ โรจน์ชีวิน · ชัยเจริญ ดุษฎีพร · เกรียงศักดิ์ โหมมานะสิน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3649/2565>